

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-1040-M-126/16-02-17

Zagreb, 5. srpnja 2016.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u daljnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnika Drage Lovrića, načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske u mandatu 2011.g. – 2016.g., za davanjem mišljenja Povjerenstva, na 143. sjednici održanoj 5. srpnja 2016.g., daje sljedeće**

MIŠLJENJE

- I. **Sklapanje ugovora o djelu na temelju kojih dužnosnik Drago Lovrić nakon prestanka obnašanja dužnosti stupa u obvezni odnos sa poslovnim subjektima koji su u razdoblju u kojem je dužnosnik obnašao dužnost načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske bila u poslovnom odnosu s Ministarstvom obrane, samo po sebi ne predstavlja povredu odredbi ZSSI-a.**
- II. **Ukoliko bi po svom sadržaju ugovor o djelu imao karakter ugovora o radu (sadržaj i opseg prava i obveza iz navedenog ugovora, radno vrijeme, kontinuitet, redovitost, stalnost, trajanje ugovora i sl.) dužnosnik je dužan prije stupanja u takav odnos zatražiti suglasnost Povjerenstva, pri tome nije od utjecaja radi li se o poslovnom subjektu u većinskom državnom vlasništvu ili o poslovnom subjektu u privatnom vlasništvu.**
- III. **Dužnosnik može nakon prestanka obnašanja dužnosti osnovati trgovačko društvo i biti vlasnik poslovnog udjela odnosno dionica ili otvoriti obrt ali u razdoblju od dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti, ne može obavljati funkciju člana uprave ili nadzornog odbora trgovačkog društva a ukoliko je riječ o obrtu, dužnosnik je dužan obrt voditi putem poslovođe. U razdoblju od dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti, poslovni subjekt u vlasništvu dužnosnika ne može stupati u poslovne odnose s Ministarstvom obrane.**
- IV. **Stupanje u poslovne odnose poslovnog subjekta u vlasništvu dužnosnika s poslovnim subjektima koji su u razdoblju u kojem je dužnosnik obnašao javnu dužnost bili u poslovnom odnosu s Ministarstvom obrane samo po sebi ne predstavlja povredu odredbi ZSSI-a.**

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnio je Drago Lovrić, načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske u mandatu 2011.g. – 2016.g. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovnim brojem: 711-U-3272-M-126/16-01-1 dana 13. lipnja 2016.g., povodom kojeg se vodi predmet broj M-126/16. Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 37. ZSSI-a propisano je da su načelnik i zamjenici načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske dužnosnici u smislu navedenog Zakona. Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a, propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

U zahtjevu dužnosnik navodi da je obnašao dužnost načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske u razdoblju od 1. ožujka 2011.g. do 1. ožujka 2016.g. kada mu istječe mandat te da sukladno odredbama Zakona o obrani nije mogao biti ponovno imenovan na istu dužnost. Dužnosnik navodi da mu je rješenjem ministra obrane od 31. svibnja 2016.g. prestala djelatna vojna služba uz častan otpust s pravom na starosnu mirovinu. Ističe da je cjelokupno njegovo školovanje i radno iskustvo u razdoblju od 1976.g. do 2016.g. bilo povezano uz vojsku i sigurnosno-obrambene sustave te da u obnašanju dužnosti načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske nije mogao utjecati na radnje koje prethode sklapanju ugovora s poslovnim subjektima niti je donosio odluke o sklapanju ugovora između poslovnih subjekata i Ministarstva obrane. Dužnosnik navodi da u zemljama razvijene demokracije umirovljeni vojni časnici nakon umirovljenja pronalaze posao u vojnoj industriji te da stečenim znanjem i iskustvom u Oružanim snagama Republike Hrvatske može značajno doprinijeti razvoju vojne industrije.

S obzirom na navedeno te na okolnost da dužnosnik ne ostvaruje prava sukladno odredbama Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika („Narodne novine“ broj 10198., 135/98., 105/99., 25/00., 73/00., 30/01., 59/01., 114/01., 153/02., 154/02., 163/03., 14/04., 30/04., 105/04., 92/05., 121/05., 135/06., 141/06., 17/07., 34/07., 107/07., 60/08., 38/09., 150/11., 22/13., 102/14., 103/14. i 3/15.) jer dužnost načelnika Glavnog stožera nije obuhvaćena navedenim Zakonom, dužnosnik traži mišljenje Povjerenstva može li na temelju ugovora o djelu raditi sa poslovnim subjektima koji su bili u poslovnom odnosu s Ministarstvom obrane za vrijeme njegova obnašanja dužnosti, a u kojima većinski udio u vlasništvu (temeljnem kapitalu) ima Republika Hrvatska odnosno može li na temelju ugovora o djelu raditi sa poslovnim subjektima u privatnom vlasništvu.

Nadalje, dužnosnik traži mišljenje Povjerenstva može li osnovati poslovni subjekt u kojem će dužnosnik biti odgovorna osoba bez zasnivanja radnog odnosa te može li takav poslovni subjekt stupati u poslovni odnos s poslovnim subjektima koji su za vrijeme trajanja njegovog mandata bili u poslovnom odnosu s Ministarstvom obrane.

Člankom 20. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnik u roku od jedne godine nakon prestanka dužnosti ne smije prihvatiti imenovanje ili izbor ili sklopiti ugovor kojim **stupa u radni odnos** kod pravne osobe koja je za vrijeme obnašanja mandata dužnosnika bila u poslovnom odnosu ili kad u trenutku imenovanja, izbora ili sklapanja ugovora iz svih okolnosti konkretnog slučaja jasno proizlazi da namjerava stupiti u poslovni odnos s tijelom u kojem je dužnosnik obnašao dužnost.

Člankom 20. stavkom 4. ZSSI-a propisano je da u slučaju iz stavka 1. toga članka Povjerenstvo **može dužnosniku dati suglasnost** na imenovanje, izbor ili sklapanje ugovora ukoliko iz okolnosti konkretnog slučaja proizlazi da ne postoji sukob interesa.

Ukoliko ugovor o djelu po svom sadržaju nema karakter ugovora o radu, stupanje dužnosnika u poslovne odnose s poslovnim subjektima koji su za vrijeme trajanja mandata bili u poslovnom odnosu s Ministarstvom obrane samo po sebi ne bi predstavljalo povredu odredbi ZSSI-a.

Međutim, člankom 10. stavkom 2. Zakona o radu („Narodne novine“ broj 93/14.) propisano je da ako poslodavac s radnikom sklopi ugovor za obavljanje posla koji, s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca, ima obilježja posla za koji se zasniva radni odnos, smatra se da je s radnikom sklopio ugovor o radu, osim ako poslodavac ne dokaže suprotno.

Stoga ukoliko bi iz sadržaja ugovora o djelu (sadržaj i opseg prava i obveza iz navedenog ugovora, radno vrijeme, kontinuitet, redovitost, stalnost, trajanje ugovora i sl.) proizlazilo da su obveze i prava dužnosnika prema poslovnom subjektu na temelju ugovora o djelu usporedive s obvezama koje bi proizlazile iz ugovora o radu, dužnosnik je dužan prije stupanja u takav odnos dužan zatražiti suglasnost Povjerenstva u smislu odredbe članka 20. stavka 4. ZSSI-a.

Naime, u slučaju kada je poslovni subjekt za vrijeme trajanja mandata dužnosnika bio u poslovnom odnosu s tijelom u kojem je dužnosnik obnašao dužnost, ili iz svih okolnosti konkretnog slučaja jasno proizlazi da namjerava stupiti u poslovni odnos, Povjerenstvo može dužnosniku dati suglasnost za stupanje u poslovni odnos s tim poslovnim subjektom, **ukoliko iz svih okolnosti konkretnog slučaja proizlazi da ne postoji sukob interesa.**

Navedena zakonska odredba primjenjuje se neovisno o tome tko je imatelj većinskog udjela u poslovnom subjektu odnosno neovisno o tome je li vlasnik država ili druga pravna ili fizička osoba odnosno neovisno o tome radi li se o poslovnom subjektu u državnom ili privatnom vlasništvu. Postoji li u nekom konkretnom slučaju sukob interesa dužnosnika zbog stupanja u ugovorni odnosno radni odnos s poslovnim subjektom koje je za vrijeme trajanja mandata dužnosnika bilo u poslovnom odnosu s tijelom u kojem je dužnosnik obnašao javnu dužnost utvrđuje se u posebnoj odluci na temelju relevantnih i konkretnih okolnosti.

Prilikom utvrđivanja postojanja sukoba interesa utvrđuje se kada je i na koji način došlo do stupanja u poslovni odnos poslovnog subjekta s tijelom u kojem je dužnosnik obnašao javnu dužnost, je li nastanku prethodio postupak javne nabave ili prikupljanja ponuda u okviru pravila po kojima se provodi bagatelna nabava, je li u provođenju postupka koji je prethodio stupanju u poslovni odnos sudjelovao dužnosnik, je li dužnosnik imao mogućnost utjecaja na ostvarivanje prava i obveza iz poslovnog odnosa, tko je odlučivao o potrebi nastanka poslovnog odnosa i tko je potpisao ugovor, vrijednost sklopljenih poslova te sve druge okolnosti koje mogu biti od značaja za utvrđivanje postojanja sukoba interesa.

Člankom 14. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici ne mogu biti članovi upravnih tijela i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih vijeća ustanova, odnosno nadzornih odbora izvanproračunskih fondova niti obavljati poslove upravljanja u poslovnim subjektima. Člankom 17. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da poslovni subjekt u kojem dužnosnik ima 0,5% ili više udjela u vlasništvu (kapitalu trgovačkog društva) ne može stupiti u poslovni odnos s tijelom javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost **niti smije biti član zajednice ponuditelja ili podisporučitelj** u tom poslovnom odnosu. Stavkom 2. istog članka Zakona propisano je da su pravni poslovi, odnosno pravni akti koji su sklopljeni, odnosno doneseni protivno odredbama stavka 1. i 2. ovog članka ništetni. Povjerenstvo će bez odgađanja dostaviti predmet nadležnom državnom odvjetništvu na daljnje postupanje radi utvrđenja ništetnosti pravnog posla, odnosno pravnog akta. Na temelju članka 20. stavka 3. ZSSI-a, obveze koje za dužnosnika proizlaze iz članka 14. i 17. tog Zakona počinju danom stupanja na dužnost i traju dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti.

Slijedom navedenog, dužnosnik može nakon prestanka obnašanja dužnosti osnovati trgovačko društvo i biti vlasnik poslovnog udjela odnosno dionica te osnovati obrt, ali na temelju članka 20. stavka 3. ZSSI-a u svezi s člankom 14. stavkom 1. ZSSI-a, u razdoblju od dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti ne može obavljati funkciju člana uprave ili nadzornog odbora trgovačkog društva niti može obavljati poslove upravljanja obrtom, što znači da je obrt dužan voditi putem poslovođe. U razdoblju od dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti, poslovni subjekt u kojem dužnosnik ima 0,5% ili više udjela u vlasništvu ne može stupati u poslovne odnose s Ministarstvom obrane, niti kao podisporučitelj. Stupanje dužnosnika ili poslovnog subjekta u vlasništvu dužnosnika s poslovnim subjektima koji su za vrijeme trajanja mandata dužnosnika bili u poslovnom odnosu s Ministarstvom obrane izvan ovih zabrana i ograničenja, samo po sebi ne predstavlja povredu odredbi ZSSI-a.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci ovoga akta.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Đalija Orešković, dipl. iur.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Drago Lovrić, e-mail
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana

